

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“เขาควยอีสาน” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) โดยมีเขาควยด้านหน้าเป็นจุดศูนย์กลาง

2.2 จุดเด่น

เขาควยด้านหน้าเป็นจุดเด่นหลัก ส่วนเขาควยด้านหลังเป็นจุดเด่นรอง

2.3 จังหวะ

จัดวางเขาควยให้มีจังหวะแบบสลับกัน เขาควยด้านหน้ามียอดแหลมหันไปทางขวา ส่วนเขาควยด้านหลังหันมียอดแหลมหันไปทางด้านซ้ายของภาพ

2.4 สัดส่วน

“เขาควยอีสาน” เป็นภาพที่มีการจัดแบ่งพื้นที่ออกเป็นสองส่วนคือ ส่วนที่เป็นรูปทรงของเขาควยทั้งสอง และส่วนที่เป็นพื้นที่ว่าง ซึ่งมีวงกลมด้านบนเป็นองค์ประกอบเสริม

2.5 ทิศทาง

“เขาควยอีสาน” เป็นภาพที่มีทิศทางในแนวตั้ง

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

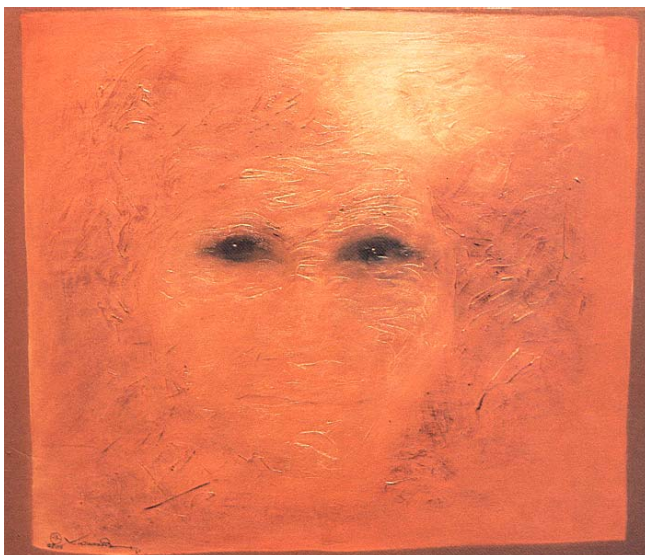
องค์ประกอบของรูปทรงทั้งสองมีความกลมกลืนระหว่างกัน โดยแสดงความตัดกันระหว่างสีของรูปทรงกับสีของพื้นที่ว่าง ที่มีลักษณะแยกส่วนกัน

2.7 เอกภาพ

“เขาควยอีสาน” เป็นภาพที่มีความเป็นเอกภาพจากความกลมกลืนของรูปทรง

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อแสดงออกโดยใช้รูปแบบของเขาควางในลักษณะกึ่งนามธรรม สื่อโดยการอุปมาเปรียบเทียบเขาควาง แทนการ ดิ้นรน อดทน และสู้ชีวิตของคนทางภาคอีสาน

ภาพประกอบที่ 74 ชื่อภาพ หน้าอีสาน (2524) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 80X94 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“หน้าอีสาน” เป็นภาพใบหน้าของคนที่มีความชัดเจนส่วนที่เป็นดวงตาทั้งสองข้าง ในลักษณะเหมือนจริง แต่ส่วนของใบหน้าจะเห็นเค้าโครงกลาง ๆ โดยมีสีส้มแดงซึ่งเป็นสีเดียวกับสีพื้นส่วนหน้าในลักษณะเห็นรอยเกลี่ยสีหรือที่แปรง ส่วนสีของพื้นหลังมีลักษณะเป็นกรอบสีเหลี่ยมสีส้มเข้มรอบ ๆ ภาพ

“หน้าอีสาน” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) แสดงความชัดเจนเฉพาะดวงตาแต่ตัดทอนรายละเอียดส่วนอื่นๆของรูปทรงธรรมชาติ

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“หน้าอีสาน” เป็นภาพจิตรกรรม ที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาเท่ากัน (Symmetrical Balance) โดยมีจุดกึ่งกลางระหว่างดวงตาเป็นศูนย์กลางของภาพ

2.2 จุดเด่น

ดวงตาทั้งสองข้างเป็นจุดเด่นของภาพ

2.3 จังหวะ

ดวงตามีจังหวะที่ซ้ำกัน ส่วนของพื้นผิวแสดงรอยที่แปร่งมีจังหวะแบบเคลื่อนไหว

2.4 สัดส่วน

“หน้าอีสาน” เป็นภาพที่จัดแบ่งสัดส่วนของพื้นที่ออกเป็นสามส่วน คือ ส่วนแรกเป็นเค้าโครงของใบหน้ามีลักษณะสี่ที่กลมกลืนกับพื้นทำให้เห็นเป็นกลาง ๆ จากแนวแสงสีเหลืองที่เดินเส้นเป็นรอยที่แปร่ง โดยแสดงลักษณะของดวงตาทั้งสองอย่างเด่นชัด ส่วนที่สองเป็นส่วนของพื้นกลาง เป็นที่ตั้งของเค้าโครงหน้า ส่วนที่สามเป็นพื้นที่ว่างที่เว้นขอบด้วยสีส้มเข้มรอบ ๆ พื้นกลาง

2.5 ทิศทาง

องค์ประกอบของพื้นที่ว่างสีส้มเข้ม ทำให้เกิดทิศทางการเคลื่อนไหวของสายตาในแนวตั้ง แต่องค์ประกอบของรูปทรงที่เป็นดวงตาทั้งสอง มีทิศทางในแนวนอน

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

“หน้าอีสาน” เป็นภาพที่มีความกลมกลืนของรูปทรง สี และพื้นผิวที่แสดงรอยที่แปร่ง

2.7 เอกภาพ

“หน้าอีสาน” เป็นภาพที่มีเอกภาพที่เกิดจากความกลมกลืนของรูปทรง สี และพื้นผิว

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อแสดงออกโดยใช้รูปแบบของเค้าโครงใบหน้าคนทางภาคอีสานของไทยในลักษณะกึ่งนามธรรม โดยแสดงความชัดเจนเฉพาะส่วนที่เป็นดวงตาที่อนุคลิกเฉพาะของคนภาคอีสานผ่านแววตาทั้งสองข้างที่จะเฝ้ามองและรอคอย แต่ปราศจากการเรียกร้องใดๆ ทั้งสิ้น

ภาพประกอบที่ 75 ชื่อภาพ ลมหายใจแห่งป่า (2524) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบขนาด 135X 150 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“ลมหายใจแห่งป่า” เป็นภาพจิตรกรรมที่แสดงองค์ประกอบของรูปทรง เส้น และสี บนพื้นที่ว่าง ภายในมีองค์ประกอบเป็นรูปทรงอิสระวางในลักษณะทับซ้อนเหมือนแนวของภูเขาสีเขียว ส้ม และน้ำตาลเข้ม มีรูปทรงกลมสีเขียวและสีเหลืองอยู่กึ่งกลางช่วงบนสุดของภาพ มีแนวเส้นลักษณะโค้ง ออกจากรูปทรงกลมยาวถึงด้านล่างของภาพ พื้นหลังเป็นสีน้ำเงิน และน้ำเงินเข้ม พื้นหน้าเป็นแถบเส้นแนวนอนสีส้มสลัดสีเขียว ด้านล่างสุดเป็นแนวพื้นเล็กๆ สีส้ม

“ลมหายใจแห่งป่า” เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) แสดงองค์ประกอบของรูปทรงธรรมชาติ ในลักษณะที่เน้นการสื่ออารมณ์ ความรู้สึก หรือการแสดงออก ที่ให้ความสำคัญกับรูปแบบของธรรมชาติน้อยลง

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“ลมหายใจแห่งป่า” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) โดยมีเมล็ดข้าวสารสีขาวเป็นจุดศูนย์กลาง

2.2 จุดเด่น

“ลมหายใจแห่งป่า” เป็นภาพที่มีจุดเด่นหลักเป็นวงกลมสีเหลืองอ่อน และมีจุดเด่นรองเป็นวงกลมสีฟ้าอ่อนช่วงบนสุดของภาพ

2.3 จังหวะ

“ลมหายใจแห่งป่า” เป็นภาพที่จังหวะขององค์ประกอบในลักษณะแบบเคลื่อนไหว

2.4 สัดส่วน

“ลมหายใจแห่งป่า” เป็นภาพที่แบ่งสัดส่วนของภาพออกเป็นสามส่วน คือ ส่วนพื้นหน้า ซึ่งอยู่ด้านล่างสุดเป็นแนวเส้นสีน้ำตาล และแนวเส้นสีเขียวสลับสีเหลืองและสีแดง ส่วนพื้นกลาง เป็นแนวภูเขาที่วางเรียงซ้อนเป็นชั้นๆ สลับด้านซ้ายและด้านขวา เพื่อสร้างมิติความลึกของภาพ และส่วนที่เป็นพื้นหลัง แสดงเป็นท้องฟ้าสีน้ำเงิน มีดวงจันทร์และภูเขาสีน้ำเงินเข้มอยู่ส่วนบนของภาพ

2.5 ทิศทาง

แนวแสงของดวงจันทร์กึ่งกลางภาพมีทิศทางการเคลื่อนไหวในแนวตั้ง ส่วนของภูเขาที่วางเรียงซ้อนมีทิศทางการเคลื่อนไหวในแนวทะแยง และแนวอน และส่วนที่เป็นพื้นหน้ามีทิศทางการเคลื่อนไหวในแนวนอน

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

“ลมหายใจแห่งป่า” เป็นภาพที่มีความกลมกลืนของรูปทรงที่แนวเส้นโค้งและมีลักษณะเคลื่อนไหว แสดงความตัดกันด้วยแนวนอนสองเส้นด้านล่างของภาพ และเป็นภาพที่มีความ

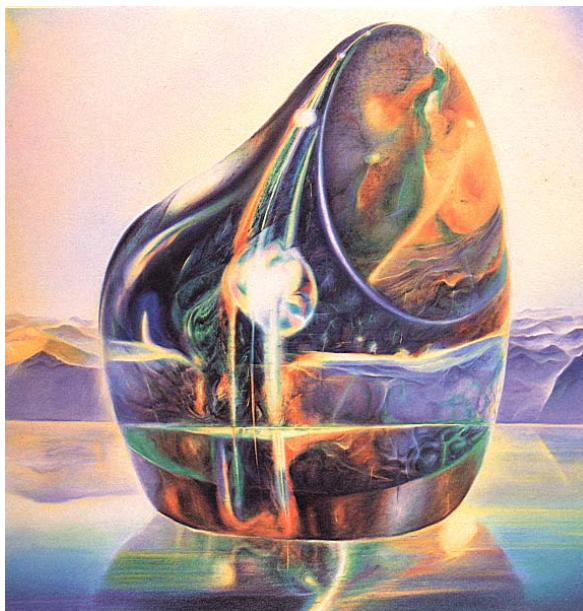
กลมกลืนของสีส่วนรวมที่แสดงความมืดและสว่างอย่างกลมกลืนสัมพันธ์กันตลอดทั้งภาพ และแสดงความตัดกันสีแดงสดบางจุดของภาพเพื่อสร้างความตัดกัน ทำให้ภาพมีความน่าสนใจมากขึ้น

2.7 เอกภาพ

“ลมหายใจแห่งป่า” เป็นภาพที่มีเอกภาพ อันเกิดจากการประสานสัมพันธ์ของทัศนธาตุอย่างกลมกลืน

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อแสดงอารมณ์และความรู้สึกภายใน สื่อถึงมโนคติที่มีความสัมพันธ์กับธรรมชาติ โดยเฉพาะป่าเขา ลำน้ำ และแสงจันทร์ ผ่านรูปทรงธรรมชาติในลักษณะกึ่งนามธรรม ศิลปินพยายามสร้างเส้นในลักษณะอ่อนพริ้ว เพื่อให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวของสายลมซึ่งเป็นลมหายใจของป่า

ภาพประกอบที่ 76 ชื่อภาพ จิตวิญญาณแห่งขุนเขา (2524) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบขนาด 115 × 117 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“จิตวิญญาณแห่งขุนเขา” เป็นภาพของแนวภูเขาและเกาะที่ตั้งอยู่กลางลำน้ำ ลักษณะของเกาะเป็นรูปทรงอิสระ มีสีสันหลากสีผสมผสานอย่างกลมกลืน มีแนวสีรุ้งพาดยาวจากบนลงล่าง โดยมีวงกลมสีรุ้งอยู่ตรงกลาง มีแนวเส้นนอนสีเหลืองซึ่งเป็นเส้นตัดระหว่างเกาะกับผิวน้ำ ส่วนของผิวน้ำมีสีสันที่หลากหลายและกลมกลืนในลักษณะเดียวกับส่วนที่เป็นเกาะ ส่วนที่เป็นพื้นกลาง (Middle ground) เป็นแนวภูเขาสีครามที่ลดความเข้มจัดของสีลง ส่วนที่เป็นพื้นหลัง (Background) เป็นส่วนของท้องฟ้าสีเหลืองอ่อน และสีครามอ่อนในลักษณะกลมกลืนกันและราบเรียบ

“จิตวิญญาณแห่งขุนเขา” เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) ที่แสดงองค์ประกอบของรูปทรงธรรมชาติในลักษณะที่สื่ออารมณ์ ความรู้สึกมากกว่าการแสดงรูปแบบตามธรรมชาติ โดยแสดงเพียงรูปทรงส่วนรวมด้วยการผสมผสานของสีที่หลากหลาย

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“จิตวิญญาณแห่งขุนเขา” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) โดยมีจุดเด่นที่เกิดจากแนวสีรุ้งกึ่งกลางภาพเป็นจุดศูนย์กลาง

2.2 จุดเด่น

“จิตวิญญาณแห่งขุนเขา” เป็นภาพที่ใช้สีที่สดและมีความเข้มจัดสูง ศิลปินจึงใช้วงกลมของสีที่มีสีขาวสว่างในตำแหน่งกึ่งกลางภาพทำให้เป็นจุดเด่นหลัก และแนวเส้นรุ้งเป็นจุดเด่นรองที่จะดึงดูดสายตาให้เคลื่อนไหวไปยังองค์ประกอบอื่น ๆ ของภาพ

2.3 จังหวะ

จังหวะของแนวเส้นของรูปทรงมีลักษณะเคลื่อนไหวตลอดทั้งภาพ ส่วนแนวของภูเขาด้านหลังมีลักษณะที่เรียงซ้อนกัน ทำให้เกิดเป็นจังหวะลีลาแบบเคลื่อนไหว (Flowing Rhythm) ในแนวนอน

2.4 สัดส่วน

รูปทรงที่เป็นเกาะจัดวางในตำแหน่งกึ่งกลางภาพ ทำให้มีสัดส่วนของพื้นที่เหมาะสมกับขนาดของรูปทรง ส่วนที่เป็นพื้นหลังแบ่งพื้นที่ออกเป็นสามส่วนคือ ส่วนหน้าเป็นลำน้ำ ส่วนกลางเป็นแนวของภูเขา ส่วนบนเป็นท้องฟ้าซึ่งมีสัดส่วนที่มากกว่าสัดส่วนของพื้นที่ทั้งสอง

2.5 ทิศทาง

แนวเส้นที่เกิดจากสีส่วนใหญ่จะเคลื่อนไหวในแนวนอนอย่างกลมกลืนกัน มีเพียงจุดเด่นของภาพที่เป็นแนวเส้นรุ้งที่มีทิศทางการเคลื่อนไหวให้แนวตั้ง

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

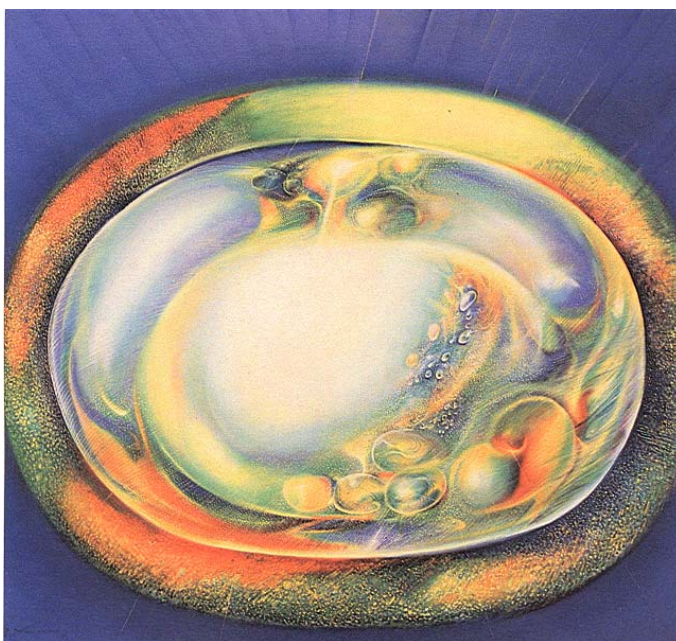
“จิตวิญญาณแห่งขุนเขา” เป็นภาพที่มีความกลมกลืนอันเกิดจากการประสานของแนวเส้นและรูปทรงที่อิสระในแนวนอนที่มีความโค้งและพริ้วประสานกัน โดยสร้างความตัดกันจากเส้นรู้้งในแนวตั้งเพื่อให้เกิดจุดเด่นของภาพ และเป็นภาพที่มีความกลมกลืนอันเกิดจากการใช้สีส่วนรวมที่มีความเข้มจัดของสีทุกสีอย่างประสานสัมพันธ์และเชื่อมโยงกัน โดยแสดงความตัดกันด้วยสีขาวเพื่อสร้างจุดเด่นของภาพ

2.7 เอกภาพ

ความกลมกลืนของรูปทรง เส้น และการให้สีที่ประสานกลมกลืนกันทำให้เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความเป็นเอกภาพอย่างเหมาะสม

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อแสดงอารมณ์และความรู้สึกของศิลปินที่มีความผูกพันกับธรรมชาติและมองเห็นคุณค่าด้านจิตวิญญาณของธรรมชาติ โดยเลือกรูปแบบธรรมชาติในลักษณะกึ่งนามธรรมหรือไม่เลียนแบบให้เหมือนจริง

ภาพประกอบที่ 77 ชื่อภาพ **น้ำค้าง** (2524) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบขนาด 58X63 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“น้ำค้าง” เป็นภาพที่แสดงลักษณะของน้ำค้าง ด้วยองค์ประกอบของรูปทรงกลม เส้น และสี บนพื้นที่ว่าง ภายในมีรูปทรงกลมเหมือนหยดน้ำและจุดเป็นองค์ประกอบหลัก ลักษณะขององค์ประกอบภายในรูปทรงกลมมีจุดเด่นเป็นสีเหลืองอ่อนอยู่บริเวณกึ่งกลางภาพ ภายในรูปทรงกลมแสดงพื้นผิวในลักษณะที่เป็นจุดเล็กๆ รอยต่างของสี และรอยเส้น จัดพื้นหลัง (Background) ให้เป็นพื้นที่ว่างสีน้ำเงินในลักษณะเป็นแนวเส้นรัศมีออกจากศูนย์กลางภาพ

“น้ำค้าง” เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) ที่แสดงองค์ประกอบของหยดน้ำค้าง ในลักษณะที่เปลี่ยนแปลงรูปทรงจากรูปแบบความเป็นจริงตามธรรมชาติ

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“น้ำค้าง” เป็นภาพจิตรกรรม ที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) โดยมีจุดเด่นเป็นศูนย์กลางภาพ องค์ประกอบภายในรูปทรงกลมและพื้นที่ว่างด้านซ้าย และขวาถ่วงสมดุลระหว่างกัน

2.2 จุดเด่น

“น้ำค้าง” เป็นภาพที่มีองค์ประกอบหลักเพียงสองส่วน คือ รูปทรงกลมและพื้นที่ว่าง เป็นองค์ประกอบเด่นบนพื้นที่ว่าง ซึ่งภายในรูปทรงกลมมีจุดเด่นหลักและจุดเด่นรองอยู่ภายใน จุดเด่นหลักเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้าอยู่กึ่งกลางรูปทรง โดยมีรูปทรงกลมด้านล่างเป็นจุดเด่นรอง

2.3 จังหวะ

“น้ำค้าง” เป็นภาพที่จัดวางรูปทรงกลมขนาดต่าง ๆ เรียงเป็นวงกลมในจังหวะแบบ เคลื่อนไหวเป็นวงกลมรอบศูนย์กลาง

2.4 สัดส่วน

รูปทรงกลมภายในมีสัดส่วนของความกลมกลืนที่เหมาะสม และพื้นที่ว่างด้านหลังมีสัดส่วนที่สัมพันธ์กับขนาดของรูปทรง ทำให้เห็นทิศทางการเคลื่อนไหวบนพื้นที่ว่างรอบรูปทรง

2.5 ทิศทาง

การเรียงกันของรูปทรงกลมขนาดเล็กภายใน มีลักษณะหมุนวนรอบศูนย์กลาง ส่วนที่เป็นพื้นที่ว่างด้านหลังมีแนวเส้นที่เคลื่อนไหวเป็นรัศมีออกจากศูนย์กลาง

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

“น้ำค้าง” เป็นภาพที่มีความกลมกลืนอันเกิดจากองค์ประกอบของรูปทรงที่มีลักษณะเหมือนและคล้ายกัน โดยใช้เส้นเล็ก ๆ แสดงลักษณะพื้นผิวในแนวที่ขัดแย้งกับทิศทางการ

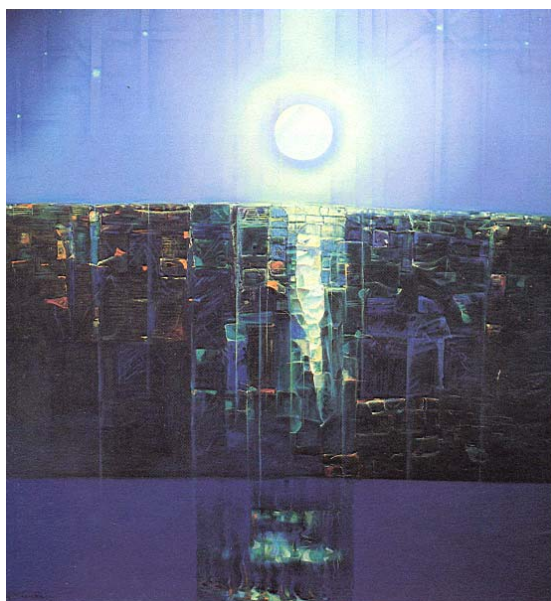
เคลื่อนไหวของรูปทรงกลมเพื่อแสดงความตึงกัน และมีความกลมกลืนจากการใช้สีที่หลากหลาย และมีความเข้มจัดของสีสูง อย่างประสานสัมพันธ์กัน

2.7 เอกภาพ

“น้ำค้าง” เป็นภาพที่มีความเป็นเอกภาพจากความกลมกลืนของในการวางองค์ประกอบของรูปทรงและการให้โทนสีที่เหมาะสมสัมพันธ์กัน

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อแสดงออกซึ่งอารมณ์และความรู้สึกของศิลปิน สื่อผ่านรูปแบบธรรมชาติ โดยใช้รูปทรงน้ำค้างในลักษณะที่ไม่เลียนแบบให้เหมือนจริงหรือรูปแบบกึ่งนามธรรม ผ่านรูปทรงและการจัดองค์ประกอบศิลป์ สะท้อนมโนทัศน์ของศิลปินที่มองเห็นคุณค่าความงามที่แฝงอยู่ในธรรมชาติ ศิลปินต้องการให้เห็นถึงความใสสะอาด บริสุทธิ์ของหยดน้ำค้างแต่ละเม็ด สะท้อนให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวของชีวิต

ภาพประกอบที่ 78 ชื่อภาพ **คืนเดือนเพ็ญ** (2525) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 145×150 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“คืนเดือนเพ็ญ” เป็นภาพแสดงรูปพระจันทร์เต็มดวง ด้วยรูปทรงกลมสีขาวนวล รอบ ๆ ดวงจันทร์ฉายรัศมีทรงกลม และมีแสงตกกระทบลงสู่เบื้องล่าง ศิลปินได้แบ่งพื้นที่ภาพออกเป็นสามส่วน คือ พื้นที่ส่วนบนสุดเป็นส่วนของท้องฟ้าซึ่งเป็นสีฟ้าสว่าง โดยมีรูปพระจันทร์เต็มดวงอยู่กึ่งกลาง พื้นที่ส่วนกลางเป็นพื้นที่สีเหลี่ยมผืนผ้าแนวนอนเป็นสีเขียวเข้ม ดำ และน้ำเงิน มีลักษณะพื้นผิวเป็นเหลี่ยมสัน มีแนวแสงจากดวงจันทร์ตกกระทบที่พื้นผิว พื้นที่ส่วนล่างสุดเป็นแนวพื้นสีน้ำเงิน มีแนวเส้นและแสงตกกระทบผิวเช่นเดียวกัน

“คืนเดือนเพ็ญ” เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) ที่ได้ตัดทอนรายละเอียดออกจากรูปทรงธรรมชาติ

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“คืนเดือนเพ็ญ” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาเท่ากัน (Symmetrical Balance) องค์ประกอบด้านซ้ายและด้านขวามีลักษณะที่เหมือนกันหรือคล้ายกัน

2.2 จุดเด่น

จุดเด่นหลักของภาพเป็นรูปดวงจันทร์ ซึ่งอยู่กึ่งกลางภาพ ส่วนของจุดเด่นรองเป็นแนวแสงที่ตกกระทบพื้นผิวเป็นจากบนลงล่าง

2.3 จังหวะ

จังหวะของแนวเส้นมีลักษณะแบบสลับกันระหว่างเส้นแนวตั้งของแสงที่ตกกระทบผิวกับเส้นแนวนอนซึ่งเป็นเส้นแบ่งพื้นที่ พื้นกลางมีองค์ประกอบของเส้นแสดงพื้นผิวลักษณะแบบสลับเช่นเดียวกัน ทำให้เห็นเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมเล็กและใหญ่ประกอบกัน

2.4 สัดส่วน

สัดส่วนของพื้นที่แบ่งออกสามส่วนมีขนาดที่ใกล้เคียงกัน คือ พื้นหน้าสีน้ำเงิน พื้นกลางสีเขียวเข้ม และพื้นหลังสีฟ้า

2.5 ทิศทาง

“คืนเดือนเพ็ญ” เป็นภาพที่มีการจัดทิศทางขององค์ประกอบออกเป็นสามลักษณะ คือ มีทิศทางการเคลื่อนไหวในแนวนอน คือส่วนที่เป็นพื้นกลาง ทิศทางการเคลื่อนไหวในแนวตั้ง คือส่วนของลำแสงตกกระทบผิว และทิศทางการเคลื่อนไหวเป็นรัศมีรอบวงกลมของดวงจันทร์

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

“คืนเดือนเพ็ญ” เป็นภาพที่มีความกลมกลืนของรูปทรงที่ประสานทิศทางในแนวตั้งและแนวนอน แต่แสดงความตัดกันของรูปทรงกลมของดวงจันทร์ และมีความกลมกลืนจากสภาพสีส่วนรวม (Tonality of Colour) ที่แสดงความมืดและความสว่างอย่างประสานสัมพันธ์กัน โดยมีความ

มีตมากกว่าความสว่าง ทำให้ความสว่างเด่นกว่า และใช้สีโทนเย็นเป็นองค์ประกอบหลักโดยใช้สีส้ม ซึ่งเป็นสีร้อนแสดงความตัดกันทำให้ได้ภาพที่ดูแล้วไม่น่าเบื่อ

2.7 เอกภาพ

ความกลมกลืนของรูปทรงในการวางองค์ประกอบ และการให้โทนสีที่เหมาะสมทำให้เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความเป็นเอกภาพอย่างลงตัว

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อสื่ออารมณ์และความรู้สึกประทับใจความงามของแสงและสีอันจากพระจันทร์เต็มดวง โดยแสดงรูปแบบของธรรมชาติในลักษณะกึ่งนามธรรม สื่ออารมณ์สุนทรีภาพของศิลปิน เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับความเชื่อด้านในด้านความงามและความกลมกลืนที่แฝงอยู่ในธรรมชาติ

ภาพประกอบที่ 79 ชื่อภาพ ยามเย็นที่แควน้อย (2525) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบขนาด 100 × 130 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“ยามเย็นที่แควน้อย” เป็นภาพแสดงบรรยากาศของแสงในยามเย็น ที่ส่องสว่างจากดวงอาทิตย์ลงสู่เบื้องล่าง โดยมีองค์ประกอบของวงกลมสีเหลืองส้มที่กลมกลืนกับพื้นหลัง อยู่ช่วงบนสุดด้านขวาของภาพ ตรงกลางภาพมีลำแสงสีเหลืองขาวสาดส่องลงมาในลักษณะเฉียงเล็กน้อยลงบนแนวเส้นที่มีลักษณะสลับไปมากลางภาพ ส่วนล่างสุดเป็นองค์ประกอบของสีเหลืองส้มสลับด้วยสีเขียวเป็นเส้นหยักวางอยู่อยู่ในแนวตั้ง โดยมีแนวเส้นนอนสีเหลืองและเขียวในลักษณะพันเป็นเกลียว เป็นตัวแบ่งพื้นที่ช่วงบนกับช่วงล่างของภาพ

“ยามเย็นที่แควน้อย” เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) เน้นองค์ประกอบของสีเป็นหลักในการสื่ออารมณ์ความรู้สึกของศิลปินที่มีต่อทิวทัศน์และบรรยากาศในธรรมชาติ แต่ให้ความสำคัญกับรูปแบบของธรรมชาติน้อยลง

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“ยามเย็นที่แควน้อย” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) โดยมีจุดเด่นของภาพอยู่บริเวณกลางภาพ ในลักษณะที่เอียงสู่ด้านขวาของภาพเล็กน้อย

2.2 จุดเด่น

จุดเด่นอยู่ส่วนกลางของภาพที่เกิดจากแนวสีที่สว่างกว่าองค์ประกอบของสีส่วนอื่น ๆ ส่วนของวงกลมเป็นจุดเด่นรอง

2.3 จังหวะ

จังหวะของภาพโดยรวมมีลักษณะสลับกันระหว่างองค์ประกอบของเส้นแนวตั้งกับเส้นแนวนอน

2.4 สัดส่วน

“ยามเย็นที่แควน้อย” แบ่งพื้นที่ภาพออกเป็นสามส่วน คือ ส่วนพื้นหน้า เป็นเส้นหยักในแนวตั้ง ส่วนพื้นกลางเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของภาพ มีองค์ประกอบของแนวต้นไม้และหินผา และส่วนพื้นหลังซึ่งเป็นท้องฟ้าสีส้มเป็นพื้นที่ส่วนน้อยมีเฉพาะส่วนบนและมุมขวาบนในแนวเฉียง เชื่อมโยงพื้นกลางกับพื้นหลังด้วยวงกลมสีส้มเหลือง

2.5 ทิศทาง

ทิศทางการเคลื่อนไหวขององค์ประกอบมีลักษณะจากบนลงล่างในแนวเฉียง ซึ่งเกิดจากลำแสงของสีเหลืองที่เป็นจุดเด่นของภาพ ส่วนพื้นหน้ามีทิศทางการเคลื่อนไหวในแนวตั้ง

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

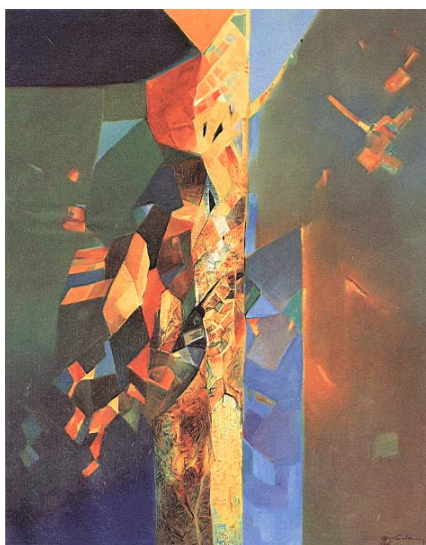
“ยามเย็นที่แควน้อย” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความกลมกลืนอันเกิดจากความสภาพสีส่วนรวมที่มีการประสานกลมกลืนระหว่างสีโทนร้อนกับสีโทนเย็นอย่างลงตัว โดยมีสีแดงสดซึ่งเป็นสีโทนร้อนที่เป็นสีคู่ตรงข้ามกับสีเขียวหรือสีคู่ประกอบ (Complementary Colors) สร้างความตัดกัน

2.7 เอกภาพ

ความกลมกลืนจากการให้โทนสีที่เหมาะสมทำให้เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความเป็นเอกภาพและน่าสนใจ

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อสื่ออารมณ์และความรู้สึกประทับใจทิวทัศน์ของธรรมชาติที่มีความงดงามของแสงและสีสันจากดวงอาทิตย์ ผ่านรูปแบบธรรมชาติในลักษณะกึ่งนามธรรมโดยไม่เลียนแบบให้เหมือนจริง โดยสื่ออารมณ์สุนทรียภาพของศิลปินที่มีต่อธรรมชาติและยามเย็นที่แควน้อย

ภาพประกอบที่ 80 ชื่อภาพ **จิงหวะในหินผา** (2525) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบขนาด 90 X 110 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“จิงหวะในหินผา” เป็นภาพจิตรกรรมที่แสดงลักษณะของภูเขาและผาด้วยองค์ประกอบของรูปทรง รูปร่าง เส้น และสีบนพื้นที่ว่าง องค์ประกอบส่วนใหญ่มีรูปทรงเป็นเหลี่ยมสีแดง สีเหลือง สีเขียวและสีฟ้า ส่วนกลางของภาพในบริเวณเส้นแกนสมมุติในแนวตั้ง เป็นรูปทรงในแนวตั้งสีเหลืองจากขอบล่างถึงขอบบน แสดงลักษณะหน้าผาด้วยเส้นและสีให้มีพื้นผิวลักษณะขรุขระ มีเหลี่ยม มุม และซอก ด้านขวาของรูปทรงแนวตั้งเป็นแนวสีฟ้า และสีเขียวส้ม สลับด้วยสี อื่น ๆ ของของรูปทรงเหลี่ยมเล็ก ๆ องค์ประกอบด้านซ้ายของภาพ เป็นพื้นสีเขียวส้ม มุมบนซ้าย เป็นสีน้ำเงินเข้ม ส่วนมุมล่างเป็นสีน้ำเงินม่วง

“จิงหวะในหินผา” เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) ที่ได้ตัดทอนจากรูปทรงของธรรมชาติ แต่ยังคงพอที่จะมองออกกว่าเป็นลักษณะของภูเขาและหน้าผา

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“จังหวะในหินผา” เป็นภาพจิตรกรรม ที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) โดยมีรูปทรงในแนวตั้งสีเหลืองเป็นจุดศูนย์กลาง

2.2 จุดเด่น

รูปทรงในแนวตั้งสีเหลืองเป็นจุดเด่นของภาพ โดยมีแนวพื้นสีขาวอยู่กึ่งกลางภาพ

2.3 จังหวะ

องค์ประกอบของรูปร่างและรูปทรงส่วนใหญ่มีจังหวะแบบเพิ่มพัฒนา (Progressive Rhythm)

2.4 สัดส่วน

“จังหวะในหินผา” เป็นภาพที่แบ่งสัดส่วนออกเป็นสามส่วนคือ องค์ประกอบด้านซ้าย ซึ่งเป็นพื้นที่ว่าง องค์ประกอบส่วนกลางเป็นรูปทรงแนวตั้งที่เป็นจุดเด่นของภาพ และองค์ประกอบด้านขวา เป็นพื้นที่ว่างและบรรยากาศสีฟ้า

2.5 ทิศทาง

ส่วนใหญ่มีองค์ประกอบที่มีทิศทางการเคลื่อนไหวในแนวตั้ง

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

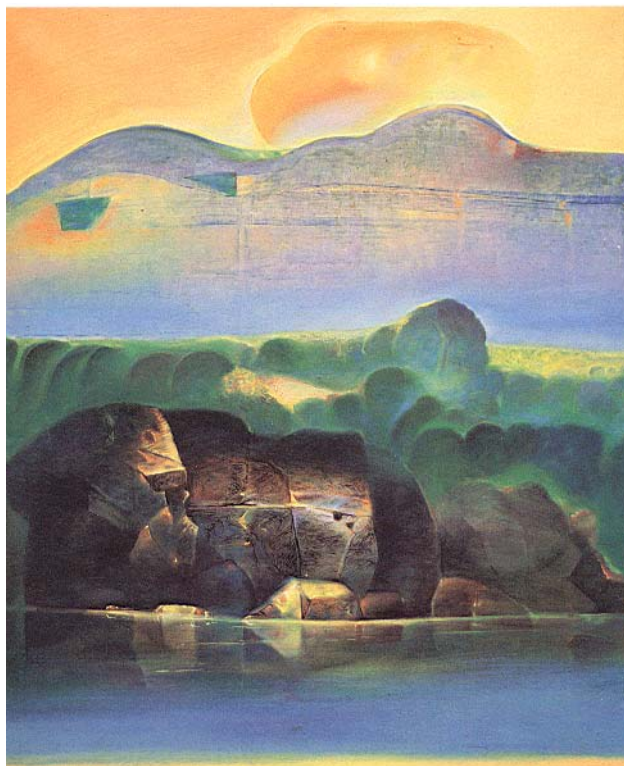
เป็นจิตรกรรมที่มีความกลมกลืนของรูปทรงในแนวตั้ง และรูปทรงสีเหลืองเล็กๆ เรียงอย่างไม่เป็นระเบียบ โดยมีความตัดกันจากเส้นแนวนอนและแนวทะแยงขององค์ประกอบส่วนบนของภาพ และเป็นภาพที่มีความกลมกลืนจากสภาพสีส่วนรวม (Tonality of Colour) ที่แสดงความมืดและสว่างอย่างลงตัว

2.7 เอกภาพ

ความกลมกลืนของรูปทรงในการวางองค์ประกอบ และการให้โทนสีที่เหมาะสมทำให้เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความเป็นเอกภาพ

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อแสดงออกซึ่งอารมณ์และความรู้สึกภายในเกี่ยวกับความงามและลีลาของธรรมชาติ โดยสื่อออกมาในลักษณะภาพกึ่งนามธรรม แสดงเฉพาะองค์ประกอบเด่นของรูปทรงในธรรมชาติ ผ่านทัศนธาตุขององค์ประกอบศิลป์ที่แทนรูปร่าง รูปทรงของก้อนหิน และสีส้มที่สื่อความมีคุณค่าแห่งหินผา

ภาพประกอบที่ 81 ชื่อภาพ กาญจนบุรี (2525) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบขนาด 67X78 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“กาญจนบุรี” เป็นภาพทิวทัศน์ ของลำน้ำและภูเขา จัดองค์ประกอบของภาพ โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็นสามส่วน คือ ส่วนหน้าสุด (Foreground) เป็นลักษณะของลำน้ำสีเขียว สีฟ้าและสีเหลือง มีภาพสะท้อนของแนวหินสีดำและเหลืองบนผิวน้ำ ส่วนของพื้นกลาง (Middle ground) เป็นลักษณะแนวหินริมน้ำ และแนวของต้นไม้สีเขียว ส่วนที่เป็นพื้นหลัง (Background) แสดงบรรยากาศของแนวเขาสีฟ้าคราม และพื้นที่ว่างซึ่งเป็นท้องฟ้าสีเหลืองส้ม

“กาญจนบุรี” เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) แสดงลักษณะของธรรมชาติโดยเน้น อารมณ์และความรู้สึกเป็นหลัก แต่ให้ความสำคัญน้อยลงกับรูปแบบธรรมชาติที่เหมือนจริง